

Armoedebeleid kinderen 2017

AGENDA

Hoofdstuk 1: Inleiding	blz. 3
Hoofdstuk 2: Samenvatting	blz. 5
Hoofdstuk 3: Wat is er?	blz. 7
Hoofdstuk 4: Wat gaan we extra doen vanaf 2017?	blz.10
Hoofdstuk 5: Begroting 2017-2021 en de begroting besteding extra armoedemiddelen	blz.14
Bijlagen:	blz.17
-Schema overzicht aanbod armoederegelingen per leeftijdscategorie	
-Statistiek kinderen die in Montferland in armoede leven	
-Factsheet Kinderen die in Nederland in armoede leven	

Inleiding

De gemeente heeft per 1 januari 2017 extra middelen van het Rijk ontvangen ter bestrijding van de armoede onder kinderen. Deze notitie beschrijft wat we als gemeente al doen en wat we per 1 januari 2017 extra gaan doen ter bestrijding van de armoede onder kinderen. De gemeente Montferland heeft recentelijk, eind 2015, haar minimabeleid herijkt. Hierbij is nadrukkelijk rekening gehouden met de bestrijding van armoede onder kinderen. De extra geormerkte middelen¹ ad € 145.763,- in 2017 geven de gemeente financiële ruimte om het armoedebeleid voor kinderen uit te breiden en te intensiveren. De insteek is om voorzieningen bij voorkeur in natura te verstrekken.

Doel armoedebeleid kinderen

De doelstelling van het armoedebeleid bij kinderen is drieledig. De gemeente wil het mogelijk maken dat kinderen die in armoede leven zowel geen belemmering ondervinden bij het volgen van onderwijs als bij het participeren in de maatschappij. Naast ondersteuning in de vorm van directe materiële ondersteuning wordt ook voorgesteld om middelen beschikbaar te stellen voor algemene voorzieningen ten behoeve van kinderen. Hierbij kan worden gedacht aan initiatieven zoals kinderen leren om gaan met geld of initiatieven om de gezonde levensstijl te bevorderen.

Omvang probleem

Uit het onderzoek² dat in opdracht van de kinderombudsman is uitgevoerd, blijkt dat 1 op de 9 kinderen tot 18 jaar in armoede leeft. Onderzoeksbureau Kwiz heeft in 2016 onderzoek³ gedaan naar het armoedebeleid van de gemeente Montferland. Volgens hen groeien er in Montferland naar schatting 505 kinderen tot 18 jaar van de 6.455 kinderen (peildatum 1 januari 2017) op in gezinnen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Hiervan zijn er 358 kinderen bekend bij de gemeente vanuit Meedoen in Montferland. De gemeente bereikt dus circa 71% van de doelgroep. Het bereik is hoger dan wat gebruikelijk is bij armoedebeleid. Uit onderzoek blijkt dat armoederegelingen ongeveer 40% van de doelgroep bereiken.

Verstrekking in natura

In principe kiest de gemeente ervoor om conform de wens van het Rijk zo veel mogelijk zaken in natura te verstrekken. Sommige instrumenten lenen zich hier niet voor. Bijvoorbeeld de tegemoetkoming in de schoolkosten, kosten huiswerkbegeleiding/ bijles, tegemoetkoming fiets en kosten excursies. Door op declaratiebasis te verstrekken controleert de gemeente dat het geld wordt besteed aan het beoogde doel. Bij de tegemoetkoming in de schoolkosten is dit niet zinvol omdat er vanuit gegaan mag worden dat ouders met kinderen schoolkosten hebben.

Armoedeval

Uitbreiding van het armoedebeleid voor kinderen kan de zogenaamde armoedeval verhogen. Uitkeringsgerechtigden kunnen er in sommige gevallen bij werkaanvaarding financieel op achteruitgaan. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat de landelijke toeslagensystematiek de hoofdoorzaak is van de armoedeval en het gemeentelijk armoedebeleid een beperkte rol speelt. Hiernaast kan de gemeente door het voeren van een goed armoedebeleid de achterstand van de naar schatting 505 kinderen die in Montferland in armoede leven op het gebied van educatie en maatschappelijke participatie beperken. Door ook in te zetten op algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld lessen op school over gezonde voeding en het omgaan met geld komen de extra middelen ook ten goede aan de andere Montferlandse kinderen.

Betrokken partijen

Bij de totstandkoming van deze notitie zijn verschillende partijen betrokken. Deze zijn:

- De gemeentelijke professionals die direct contact hebben met kinderen (Frontoffice Sociale Zaken, Kwaliteitsmedewerkers Sociale Zaken, Sociaal Team (Jeugd).
- De gemeentelijke professionals die beleidsmatig betrokken zijn bij kinderen.
- Management afdeling Sociale Zaken.
- Het Armoedeplatform Montferland heeft in hun vergadering van februari 2017 gesproken over mogelijke bestedingsdoelen van de extra beschikbaar gestelde middelen.

¹ Bron: decembercirculaire 2016.

² Verwey-Jonker Instituut "Kinderen in armoede in Nederland" uit 2013.

³ Het onderzoek Herijking armoedebeleid gemeente Montferland (augustus 2016).

- De deelnemers aan de Lokale Educatieve Agenda. Zij hebben in hun vergadering van maart 2017 aandacht besteed aan de behoefte van de kinderen die in armoede leven.
- Een directielid van het Liemers college.

Leeswijzer

Na de agenda en de inleiding van deze notitie volgt de samenvatting van deze notitie (hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 geeft het huidige beleid weer. In hoofdstuk 4 staan de zaken die de gemeente in 2017 en volgende jaren extra gaat doen om de armoede onder kinderen te bestrijden. In hoofdstuk 5 is de begroting voor 2017 en de volgende jaren opgenomen en de begroting van de besteding van de extra armoedemiddelen. In de bijlage zijn de statistieken opgenomen van de kinderen die in de gemeente Montferland in armoede leven, de landelijke factsheet kinderen die in armoede leven en een overzicht van het gemeentelijk armoede ondersteuningsaanbod per leeftijdsklasse.

HOOFDSTUK 2: SAMENVATTING

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het huidige beleid en wat de gemeente extra gaat doen in 2017. De gemeente Montferland heeft een goed- en volledig beleid om kinderen die in armoede leven te ondersteunen.

Het huidige beleid bestaat uit:

- De participatieregeling Meedoen in Montferland
- Notebook plus printer (of tablet) als een kind naar het voortgezet onderwijs gaat
- Tegemoetkoming in de schoolkosten (basisschool en voortgezet onderwijs)
- Educatieve tijdschriften voor de jeugd
- Kosten speel-o-theek
- Bijzondere bijstand (babyuitzet⁴, kinderopvang, reiskosten naar school, individueel maatwerk)
- Interne initiatieven op het gebied van armoedebestrijding bij de jeugd. Bijvoorbeeld: de bibliotheek, de combinatiefunctionaris, Achterhoek in beweging.
- Externe initiatieven op het gebied van armoedebestrijding bij de jeugd. Stichting Leergeld de Liemers, Jeugdsportfonds, Stichting Sjors sportief, Stichting Jarige Job, Kledingbank Montferland.

Vangnet gemeentelijk minimabeleid

Als het gemeentelijk beleid niet kan voorzien in de behoefte, is er een vangnet in de vorm van Stichting Leergeld de Liemers (o.a. intermediair Jeugdsportfonds en het Jeugd cultuurfonds) en het gemeentelijk Solidariteitsfonds. Deze kunnen als een kind geen toegang kan krijgen tot het gemeentelijk armoedebeleid ondersteuning bieden. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als ouders een inkomen boven 120% (inkomensgrens gemeentelijke armoedebeleid) van het sociaal minimum hebben, maar als gevolg van een deelname aan een traject Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) een besteedbaar inkomen onder het sociaal minimum hebben⁵.

Voorstellen om de armoede onder kinderen extra te bestrijden

De volgende voorstellen worden gedaan:

1. Kinderen van ouders die deelnemen aan een schuldhulpverleningstraject toelaten tot het gemeentelijk armoedebeleid. Op deze wijze zijn de kinderen minder de dupe van de slechte financiële situatie van hun ouder(s).
2. Per 1 januari 2017 het budget voor kinderen verhogen van € 175,- (350 punten) naar € 250,- (500 punten) per jaar.
3. Per 1 januari 2017 de tegemoetkoming in de schoolkosten verhogen van € 75,- (basisschool) en € 150,- (voorgezet onderwijs) naar respectievelijk € 100,- (basis school) en € 175,- (voorgezet onderwijs).
4. Met terugwerkende kracht, per 1 januari 2016, de kosten van een abonnement van de speel-o-theek, opnemen in het armoedebeleid.
5. Aan leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan eenmalig een tegemoetkoming voor een tweedehands fiets van € 250,- verstrekken.
6. Aan kinderen van 0 tot en met 18 jaar kosteloos een legitimatiebewijs verstrekken
7. Aan scholieren die dit nodig hebben huiswerkbegeleiding/ bijles vergoeden tot een maximum van € 750,- per scholier per jaar.
8. De eigen bijdrage voor excursies op de basisschool en het voortgezet onderwijs vergoeden tot een maximum van respectievelijk € 100,- en € 500,- per kind per jaar.
9. Aan elk kind van minima dat naar het voortgezet onderwijs gaat een notebook of tablet ter waarde van maximaal € 950,- verstrekken.
10. Aan kinderen een kledingpakket ter waarde van € 115,- per jaar verstrekken⁶.
11. Extra investeren in de communicatie van de armoederegelingen.

⁴ Bijzondere bijstand voor een babyuitzet wordt in uitzonderlijke gevallen verstrekt. Mensen worden geacht zelf voor deze kosten te reserveren.

⁵ De echte ondergrens bij een gezin is lager dan de 100% van het sociaal minimum. Ook bij een inkomen van 100% van het sociaal minimum kan nog op een deel beslag worden gelegd ten behoeve van de aflossing van schulden.

⁶ Via stichting Kinderen van de Voedselbank

12. Extra middelen inzetten voor het optimaliseren van Meedoen in Montferland (versie 2.0). Hiermee kan ook een groot deel van de uitvoering van de armoederegelingen door het systeem worden uitgevoerd.
13. € 8.500 beschikbaar stellen om een algemene voorziening te creëren of in stand te houden voor kinderen. Over de daadwerkelijk invulling van de algemene voorziening volgt een separaat advies. Gedacht kan worden aan themabijeenkomsten op scholen, bijvoorbeeld omgaan met geld of gezonde levensstijl. Ook het creëren van een sportveldje in de wijk kan onder de algemene voorziening vallen.

Financiën

De gemeente kan de genoemde voorstellen uitvoeren binnen de extra door het Rijk verstrekte middelen.

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het gemeentelijk beleid voor kinderen die in armoede leven. Het gemeentelijk beleid is vastgelegd in het bijzondere bijstandsbeleid en vooral in de beleidsregels maatschappelijke participatiebijdrage. Deze laatste kan worden verfijnd in het beleid Meedoen in Montferland en het beleid in het kader van Kinderen tellen mee!. Hiernaast is een overzicht van zowel gemeentelijke als externe initiatieven waarmee armoede wordt bestreden opgenomen.

Bijzondere bijstand

Ook in het gemeentelijk bijzondere bijstandsbeleid is er specifiek beleid ten behoeve van kinderen. Vanuit de bijzondere bijstand zijn vergoedingen mogelijk voor: babyuitzet⁷, kinderopvang, reiskosten en andere kosten. Bij laatste genoemde, op basis van individueel maatwerk. Hierbij onderzoekt de gemeente de noodzaak in dat individuele geval.

Baby uitzet

In principe is er geen bijzondere bijstand mogelijk voor een babyuitzet omdat deze behoren tot de incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van bestaan. Alleen in het geval van bijzondere omstandigheden kan de gemeente bijzondere bijstand verstrekken voor een babyuitzet.

Kinderopvang

Wanneer op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) een kinderopvangtoeslag is verstrekt, kan bijzondere bijstand worden toegekend voor de eigen bijdrage of een gedeelte daarvan wanneer:

1. kinderopvang noodzakelijk geacht wordt voor het kunnen voldoen aan de re-integratie of inburgeringsverplichtingen;
2. de bijstandsuitkering als gevolg van werkaanvaarding wordt beëindigd en men als gevolg van werkaanvaarding door de kosten van kinderopvang te maken krijgt met een teruggang in het besteedbaar inkomen. In dit geval kan voor maximaal 12 maanden gerekend vanaf datum werkaanvaarding een tegemoetkoming toegekend worden voor de kosten van noodzakelijk geachte kinderopvang zodat minimaal beschikt kan worden op een inkomen ter hoogte van het sociale minimum;
3. kinderopvang noodzakelijk is op grond van een sociaal medische indicatie.

Reiskosten

De gemeente verstrekt een vergoeding vanuit de bijzondere bijstand voor de reiskosten van schoolgaande kinderen in het geval zij hun opleiding aantoonbaar niet in de directe omgeving kunnen volgen. Voor schoolgaande kinderen tot 18 jaar kan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een beroep gedaan worden op de Wet tegemoetkoming opleidings- en schoolkosten (WTOS) en/of het kindgebonden budget bij de Belastingdienst. Deze regeling voorziet echter niet in de reiskosten naar school.

Individueel maatwerk

Naast het beleid dat is vastgelegd, kan het college als dit nodig is individueel maatwerk leveren bij bijzondere kosten. Bijzondere kosten zijn kosten die niet behoren tot algemene bestaanskosten. Algemene kosten van bestaan zijn bijvoorbeeld: huur, energielasten, eten en drinken.

Vervanging pc/notebook

Het is belangrijk dat ook gezinnen die in armoede leven gebruik kunnen maken van digitale kanalen. In het gemeentelijk armoedebeleid is opgenomen dat er 1 keer in de 5 jaar een vergoeding kan worden verstrekt voor de vervanging van een pc/notebook.

De beleidsregels maatschappelijke participatiebijdrage

Deze paragraaf beschrijft de beleidsregels maatschappelijke participatiebijdrage. Gekozen is voor de tweedeling: Meedoen in Montferland en het oude beleid in het kader van Kinderen tellen mee!.

⁷ Bijzondere bijstand voor een babyuitzet wordt in uitzonderlijke gevallen verstrekt. Mensen worden geacht zelf voor deze kosten te reserveren.

Meedoen in Montferland

De gemeente Montferland heeft sinds maart 2016 een participatieregeling in de vorm van een webwinkel. Mensen die in armoede leven kunnen producten aanschaffen op het gebied van sport, cultuur, welzijn en educatie. Zowel volwassenen als kinderen krijgen een budget van € 175,- (350 punten) waarmee zij producten als een lidmaatschap van een (sport)vereniging, zwemles, ov-abonnement als andere producten kunnen aanschaffen. Het aanbod is divers en varieert.

Kinderen tellen mee!

De gemeente Montferland kent al jaren een specifiek beleid voor kinderen die in armoede leven. Eind 2015 is het beleid ten behoeve van kinderen dat ook wel bekend staat als het beleid Kinderen tellen mee! opgenomen in de beleidsregels maatschappelijke participatiebijdrage. In dit beleid is specifiek aandacht voor de educatieve ontwikkeling van schoolgaande kinderen tot 18 jaar. De kosten worden zoveel mogelijk in natura vergoed met uitzondering van de tegemoetkoming in de schoolkosten .

Dit beleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- Notebook plus printer (of tablet)⁸
- Tegemoetkoming in de schoolkosten
- Educatieve tijdschriften voor de jeugd
- Kosten speel-o-theek

Notebook plus printer

Het hebben van een notebook en printer is belangrijk voor kinderen die voortgezet onderwijs of een beroepsopleiding volgen. Zolang er schoolgaande kinderen tot het gezin behoren, kan één keer in de 5 jaar een notebook worden verstrekt. In het geval dat het voortgezet onderwijs een tablet voorschrijft, kan op verzoek de notebook plus printer omgezet worden naar een tablet. Het hebben van een tablet kan overigens niet door de school worden verplicht. Staatssecretaris Dekker heeft na kamer vragen aangegeven dat elke school het zo moet organiseren dat ieder kind mee kan doen met de les. Indien nodig moet de school zelf de tablets betalen of in ieder geval ter beschikking stellen.

Tegemoetkoming in de schoolkosten

Ouders met kinderen tot 18 jaar kunnen een tegemoetkoming in de schoolkosten van de gemeente ontvangen. De hoogte van deze tegemoetkoming is afhankelijk van het schooltype en bedraagt:

- € 75,- per kalenderjaar voor een kind op de basisschool
- € 150,- per kalenderjaar voor een kind op het voortgezet onderwijs

Educatief tijdschrift voor de jeugd

In Montferland kunnen kinderen die op de basisschool zitten een educatief tijdschrift ontvangen. Afhankelijk van hun leeftijd betreft het een abonnement op: Bobo, Okki, Wild van Freek of National Geographic Junior. Dit abonnement wordt jaarlijks aangepast aan de leeftijd/schoolklas.

Kosten speel-o-theek

In Montferland is er een speel-o-theek. Kinderen kunnen hier terecht voor: speelgoed, gezelschapsspellen, puzzels, etc.. Het vergoeden van de kosten van een abonnement van de speel-o-theek staat niet meer opgenomen in de beleidsregels maatschappelijke participatiebijdrage. In de praktijk wordt het beleid nog wel uitgevoerd.

Het Solidariteitsfonds

Als het gemeentelijk armoedebeleid niet kan voorzien in de vraag, kan het Montferlandse Solidariteitsfonds een oplossing bieden. Zij kunnen op verzoek een eenmalig bedrag verstrekken om het probleem op te lossen. Het Solidariteitsfonds wordt gevormd en beheerd door de PKN gemeenten in de gemeente Montferland, parochiële caritasinstelling H. Gabriel en de gemeente Montferland.

Bibliotheek

De gemeente maakt het mogelijk dat kinderen onder de 18 jaar gratis gebruik kunnen maken van de bibliotheek.

⁸ De notebook wordt eenmalig verstrekt aan het eerst kind dat naar het voortgezet onderwijs gaat. Eventuele andere kinderen ontvangen bij het naar de voortgezet onderwijs gaan geen notebook. Een keer per 5 jaar kan het gezin wel een tegemoetkoming voor vervanging aanvragen.

Combinatiefunctionaris

De combinatiefunctionaris ondersteunt en voert diverse activiteiten uit op sportief gebied. Dit gebeurt in samenwerking met scholen, buitenschoolse opvang en sportverenigingen.

Achterhoek in beweging⁹

Achterhoek in beweging is een gezamenlijk initiatief van gemeenten, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties en sport- en bewegen organisaties. Doel is op een innovatieve wijze een bijdrage te leveren aan het bevorderen van vitaliteit.

Externe partijen.

Naast de gemeente zijn er ook een aantal stichtingen in Montferland actief. Deze zijn; stichting Leergeld de Liemers, stichting Sjors sportief en stichting jarige Job (via de Voedselbank).

Stichting Leergeld de Liemers¹⁰

Stichting Leergeld de Liemers vormt het vangnet van het gemeentelijk armoedebeleid bij kinderen. Als kinderen geen gebruik kunnen maken van het gemeentelijk armoedebeleid, maakt stichting Leergeld het mogelijk dat kinderen kunnen gaan sporten, een tweedehands fiets of pc krijgen. De gemeente heeft een subsidierelatie met stichting Leergeld de Liemers.

Het Jeugd sportfonds¹¹

Het Jeugd sportfonds maakt het mogelijk dat kinderen uit gezinnen die in armoede leven kunnen gaan sporten. Stichting Leergeld de Liemers is in de gemeente Montferland intermediair voor het Jeugd sportfonds. De gemeente heeft een subsidierelatie met het Jeugd sportfonds.

Stichting Sjors sportief¹²

Bij Sjors sportief kunnen kinderen uit groep 1 tot en met groep 8 van de basisschool vrijblijvend kennismaken met verschillende sporten. Hiernaast is het ook mogelijk om kennis te maken met culturele activiteiten zoals bijvoorbeeld gitaarles.

Stichting jarige Job¹³

Stichting jarige Job maakt het mogelijk dat ook kinderen die in armoede leven hun verjaardag kunnen vieren. De stichting verstrekt een verjaardagsbox. In de verjaardagsbox zitten: versiering, traktatie, wat lekkers voor thuis en cadeautjes.

Kledingbank Montferland¹⁴

De kledingbank Montferland geeft herbruikbare kleding aan kinderen die dit nodig hebben.

⁹ www.achterhoekinbeweging.nl

¹⁰ www.leergelddeliemers.nl

¹¹ www.jeugd sportfonds.nl

¹² www.sjorssportief.nl

¹³ www.stichtingjarigejob.nl

¹⁴ www.kledingbankmontferland.nl

Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft wat de gemeente in 2017 extra gaat doen voor kinderen van minima. Er worden concrete voorstellen gedaan om het beleid om de armoede bij kinderen te bestrijden te optimaliseren.

Schuldhelpverlening

Bij het toegang verkrijgen tot het gemeentelijk armoedebeleid moeten mensen voldoen aan een inkomens- en vermogenstoets. De gemeente gaat hierbij uit van een fictief inkomen in plaats van het daadwerkelijk inkomen. Bij het fictieve inkomen houdt de gemeente geen rekening met de verplichte aflossing van schulden. Mensen die zijn opgenomen in een schuldhulpverleningstraject (Minnelijke regeling of Wet schuldhulpverlening natuurlijke personen (WSNP)) kunnen hierdoor mogelijk geen toegang krijgen tot het gemeentelijk armoedebeleid. Hun fictief inkomen kan hoger zijn dan de inkomensgrens terwijl hun werkelijke inkomen als gevolg van hun aflossingscapaciteit 90% van het sociaal minimum bedraagt. Om kinderen hiervan niet de dupe te laten worden is het mogelijk om kinderen waarvan de ouders in een schuldhulpverleningstraject zitten toe te laten tot het gemeentelijk armoede beleid voor kinderen.

Voorstel 1:

Kinderen van ouders die deelnemen aan een schuldhulpverleningstraject toelaten tot het gemeentelijk armoedebeleid. Op deze wijze zijn de kinderen minder de dupe van de slechte financiële situatie van hun ouder(s).

Bijzondere bijstandsbeleid

Er wordt geen wijziging van het bijzondere bijstandsbeleid voorgesteld. Mensen die deelnemen aan een WSNP traject kunnen al gebruik maken van de bijzondere bijstand.

Meedoen in Montferland

De gemeente Montferland heeft een participatieregeling. Inwoners kunnen in een webwinkel producten aanschaffen op het gebied van: sport, cultuur, educatie en welzijn. Iedere deelnemer, jong of oud, ontvangt een budget van € 175,- per jaar. De gemeente beoogt het aanbod uit te breiden en flexibel in te spellen op de vraag/behoefte van de verschillende doelgroepen.

Voorstel 2:

Per 1 januari 2017 het budget voor kinderen verhogen van € 175,-(350 punten) naar € 250,- (500 punten) per jaar.

Kinderen tellen mee!

De gemeente heeft een beleid in het kader van Kinderen tellen mee! (zie bladzijde 8 van deze notitie). Tegemoetkoming van de schoolkosten is hiervan een onderdeel.

Tegemoetkoming schoolkosten

De gemeente Montferland verstrekt aan ouders een tegemoetkoming in de schoolkosten. De tegemoetkoming bedraagt € 75,- (basisschool) en € 150,- (voorgezet onderwijs). Voorgesteld wordt om de tegemoetkoming te verhogen.

Voorstel 3:

Per 1 januari 2017 de tegemoetkoming in de schoolkosten verhogen van € 75,- (basisschool) en € 150,- (voorgezet onderwijs) naar respectievelijk € 100,- (basis school) en € 175,- (voorgezet onderwijs).

Kosten Speel-o-theek

Bij de vaststelling van de beleidsregels maatschappelijke participatiebijdrage is eind 2015 nagelaten de vergoeding van de kosten van de speel-o-theek op te nemen in het armoedebeleid. In de praktijk worden de kosten echter wel vergoed.

Voorstel 4:

Met terugwerkende kracht, per 1 januari 2016, de kosten van een abonnement van de speel-o-theek, opnemen in het armoedebeleid. De gemeente maakt de kosten rechtstreeks over naar de speel-o-theek.

Fiets

Ouders van kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan, worden veelal geconfronteerd met de extra kosten voor de aanschaf van een goede fiets. Stichting Leergeld de Liemers verstrekt relatief vaak een tweehandsfiets aan leerlingen die naar de middelbare school gaan.

Voorstel 5:

Aan leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan, eenmalig een tegemoetkoming voor een tweedehands fiets van € 250,- verstrekken. De vergoeding wordt verstrekt op declaratiebasis of wordt in natura geregeld via een gemeentelijke partner (bijvoorbeeld Stichting Leergeld de Liemers of een (lokale) fietshandelaar).

Identiteitsbewijs kinderen tot 18 jaar

Bij het gebruik maken van zorg geldt een identificatieplicht vanaf de geboorte. Iedereen moet dus een identiteitsbewijs hebben.

Voorstel 6:

Aan kinderen van 0 tot en met 18 jaar kosteloos een legitimatiebewijs verstrekken (vergoeding op basis kosten identiteitskaart inclusief pasfoto`s¹⁵). De vergoeding wordt verstrekt op declaratiebasis. Als mensen liever een paspoort wensen, zijn de meerkosten voor rekening van betrokkene.

Huiswerkbegeleiding/bijles

Huiswerkbegeleiding/bijles kan voor een scholier (voorgezet onderwijs) wenselijk zijn gedurende de schoolloopbaan. Hieraan zijn voor ouders aanzienlijke kosten verbonden. Bij een achterstand van een leerling zoekt de school in eerste instantie naar een interne oplossing voor het probleem. Lukt dit niet, dan volgt een maatwerkoplossing. Deze kan zowel intern, binnen de school, als extern worden gevonden.

Voorstel 7:

Aan scholieren die dit nodig hebben huiswerkbegeleiding/ bijles vergoeden tot een maximum van € 750,- per scholier per jaar. Aangezien het een maatwerkoplossing betreft, is een verklaring van de school nodig. Bij overschrijding van het maximale budget is een hardheidsclausule van toepassing. De vergoeding wordt verstrekt op declaratiebasis.

Excursie

Op de basisschool en het voortgezet onderwijs gaan leerlingen/scholieren regelmatig op excursie. Ouders moeten hiervoor vaak een eigen bijdrage betalen.

Voorstel 8:

De eigen bijdrage voor excursies op de basisschool en het voortgezet onderwijs vergoeden tot een maximum van respectievelijk € 100,- en € 500,- per kind per jaar. De vergoeding wordt verstrekt op declaratiebasis.

¹⁵ Voor pasfoto`s kan maximaal € 12,50 worden gedeclareerd.

Notebook elk kind

Op het voortgezet onderwijs is het noodzakelijk om een eigen notebook/tablet te hebben. Er wordt steeds meer gepersonaliseerd geleerd in een digitale leeromgeving. De digitale leeromgeving zorgt ervoor dat leerlingen altijd en overal kunnen beschikken over plannings, opdrachten, leerstof, instructies, etc.. Vanuit het Liemers college wordt aangegeven dat het voor 5% van de ouders een probleem is om in de kosten van een notebook/tablet te voorzien. Scholieren kunnen op school gebruik maken van digitale leermiddelen maar het is zeer wenselijk dat zij dit ook thuis kunnen. Gezien de relatief lage kosten van een printer wordt voorgesteld de printer uit het beleid Kinderen tellen mee! te laten vervallen.

Voorstel 9:

Aan elk kind¹⁶ van minima dat naar het voortgezet onderwijs gaat een notebook of tablet verstrekken ter waarde van maximaal € 950,- (voorzien van garantie, virusprogramma, Windows en een officepakket (word, Excel)). De printer uit het beleid Kinderen tellen mee! laten vervallen per 1 januari 2017.

Kledingpakketten

Stichting Kinderen van de Voedselbank¹⁷ biedt kledingpakketten aan kinderen tussen de 0 en maximaal 15 jaar. Het betreft nieuwe kleding die zij voor een gereduceerd tarief kunnen inkopen bij de kledingbranche.

Voorstel 10:

Samenwerking aangaan met de stichting Kinderen van de Voedselbank en aan kinderen een kledingpakket beschikbaar stellen ter waarde van € 115,- per persoon per jaar.

Communicatie

De gemeente Montferland heeft al jaren een armoedebeleid gericht op kinderen. We bereiken al een groot deel van deze groep, maar kunnen het bereik verder vergroten. De ervaring leert dat de gemeente maar een deel van de kinderen die in armoede leven bereikt. Door extra in te zetten op communicatie kan de gemeente het bereik van de armoederegelingen vergroten. Meedoen in Montferland 2.0 kan een goed instrument zijn om de bekendheid van de armoederegelingen te verhogen en de uitvoering van een extra armoedebeleid te vereenvoudigen. Onderstaand voorstel moet dan ook in samenhang worden gezien met Meedoen in Montferland 2.0 (voorstel 11).

Voorstel 11:

Maximaal € 10.000,- beschikbaar stellen voor extra communicatie van de armoederegelingen. Naast kinderen zal de bekendheid van de armoederegeling ook leiden tot een grotere bekendheid bij volwassenen (inclusief ouderen).

Meedoen in Montferland 2.0 (in combinatie met voorstel communicatie)

Door middel van de aanschaf van een verbeterde en uitgebreidere versie van Meedoen in Montferland kan de gemeente de vindbaarheid van de gemeentelijke armoederegelingen verbeteren. Hiernaast kan een deel van de administratieve verwerking worden geautomatiseerd, vereenvoudigd (lean) en uitbesteed. In de 2.0 versie is Meedoen in Montferland breder opgezet als een portaal voor alle gemeentelijke armoederegelingen. Naast Meedoen in Montferland staat op hetzelfde toegangsscherm regelingen als: kindpakketten en de mogelijkheid om door te klikken naar de collectieve ziektekostenverzekering, kwijtschelding gemeentelijke belastingen, bijzondere bijstand en partners in de armoedebestrijding. Bijvoorbeeld: stichting Leergeld de Liemers, voedsel- en kledingbank, Solidariteitsfonds en de Stadsbank. Dit brede toegangsportaal is het instrument waaraan de communicatie van de gemeente armoederegelingen kan worden opgehangen.

Voorstel 12:

Maximaal € 20.000,- van het beschikbare budget inzetten voor het optimaliseren van Meedoen in Montferland (versie 2.0). Hiernaast kan hiermee een deel van de extra administratieve werkzaamheden worden uitbesteed (verwerking en uitbetaling geüploade declaraties).

¹⁶ Ook voor het tweede, derde, etc. kind.

¹⁷ www.kinderenvandevoedselbank.nl.

Externe partijen

In de gemeente zijn er subsidierelaties met externe partijen zoals bijvoorbeeld Stichting leergeld Liemers. Er worden geen wijzigingen met betrekking tot de (subsidie) relatie voorgesteld.

Algemene voorziening voor kinderen

Naast directe ondersteuning voor kinderen die in armoede leven, zijn er ook mogelijkheden om voorzieningen te creëren waar naast kinderen die in armoede leven ook andere kinderen gebruik kunnen maken. Een bekend voorbeeld hiervan is de aanleg van een zogenaamd Cruijff Court in een achterstandswijk.

Voorstel 13:

€ 8.500,- beschikbaar stellen om een algemene voorziening te creëren of in stand te houden voor kinderen. Over de daadwerkelijk invulling van de algemene voorziening volgt een separaat advies. Gedacht kan worden aan themabijeenkomsten op scholen, bijvoorbeeld omgaan met geld of gezonde levensstijl. Ook het creëren van een sportveldje in de wijk kan onder de algemene voorziening vallen.

HOOFDSTUK 5: BEGROTING ARMOEDEBESTRIJDING 2017-2020

Inleiding

De gemeente heeft van het Rijk extra middelen ontvangen om de armoede onder kinderen te bestrijden. Met deze middelen dient de gemeente extra te investeren in de armoedebestrijding onder kinderen. In onderstaand overzicht staat een totaal overzicht van de middelen die beschikbaar zijn voor armoedebestrijding inclusief de extra armoedemiddelen ten behoeve van kinderen.

Begroting armoedebeleid 2017-2020

Bedragen x 1.000	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Kosten				
Bijzondere bijstand	€ 449	€ 355	€ 314	€ 314
Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering	€ 282 ¹⁸	€ 326	€ 359	€ 359
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 160	€ 160	€ 160	€ 160
Incidentele subsidies(jeugdsportfonds, stichting Leergeld de Liemers, etc.)	€ 30	€ 20	€ 20	€ 20
Participatieregeling Meedoen in Montferland	€ 356 ¹⁹	€ 364	€ 372	€ 372
Inhuur derden	€ 55	€ 55	€ 55	€ 55
Stadsbank Oost Nederland	€ 306	€ 306	€ 306	€ 306
Schuldhulpmaatje 3.0	€ 35	€ 35	€ 35	€ 35
Algemeen: Buffer	€ 41	€ 41	€ 41	€ 41
Extra middelen ter bestrijding van de armoede onder kinderen	€ 146	€ 146	€ 146	€ 146
Totale kosten	€ 1.860	€ 1.808	€ 1.808	€ 1.808

¹⁸ 2017 inclusief tijdelijke inhuur € 48.000

¹⁹ 2017-2020 inclusief kosten website € 27.500

BEGROTING INZET EXTRA MIDDELEN ARMOEDEBESTRIJDING

Inleiding

De gemeente Montferland ontvangt per 1 januari 2017 structureel € 145.763,- aan extra middelen van het Rijk ter bestrijding van de armoede onder kinderen. In onderstaand overzicht staat een begroting van de besteding van de extra armoede middelen ten behoeve van kinderen.

leeftijdscategorie	Aanbod	Extra kosten per jaar
0-4 jaar Aantal: 90 Begroot gebruik: 60%	Speel-o-theek	€ 1.080,-
	Meedoen in Montferland (+ € 75,- p.p.)	€ 4.050,-
	Id bewijs kinderen tot 18 jaar (declaratiebasis, € 28,60 +€12,50) ²⁰	€ 445,-
	Kledingpakket (€ 115,- per jaar)	€ 6.210,-
Basis-school Aantal: 170 Begroot gebruik: 60%	Speel-o-theek	€ 2.040,-
	Meedoen in Montferland (+€ 75,- p.p)	€ 7.650,-
	Tegemoetkoming schoolkosten (+€25,-)	€ 2.550,-
	Schoolreisje declaratiebasis (max. € 100,-)	€ 1.500,-
	Huiswerkbegeleiding/bijles (declaratiebasis)	€ 2.500,-
	Id bewijs kinderen tot 18 jaar (declaratiebasis) (€ 28,60) +€12,50) ²¹	€ 600,-
	Kledingpakket (€ 115,- per jaar)	€ 11.730,-
Voortgezet onderwijs Aantal: 240 Begroot gebruik: 60%	Meedoen in Montferland (€ 75,- p.p.)	€ 10.800,-
	Schoolreisje declaratiebasis (€ 500,-)	€ 10.300,-
	Tegemoetkoming schoolkosten (+€25,-)	€ 3.600,-
	Tegemoetkoming tweedehands fiets (€250,-) ²²	€ 5.000,-
	Notebook elke kind (€950,-) ²³	€ 20.000,-
	Huiswerkbegeleiding/bijles(declaratiebasis)	€ 7.500,-
	Id bewijs kinderen tot 18 jaar(declaratiebasis) (€ 28,60) +€12,50) ²⁴	€ 845,-
	Kledingpakket (€ 115,- per jaar)	€ 8.000,-
Indirecte uitgaven		
Meedoen in Montferland 2.0	Meedoen in Montferland 2.0 ²⁵	€8.000
Communicatie	Communicatie armoederegeling ²⁶ (in combinatie met Meedoen in Montferland 2.0)	€ 22.000

²⁰ 0-4: 5 jaar. Omdat de vraag verdeeld is, niet elk jaar is bijvoorbeeld een identiteitsbewijs nodig is voor de schatting de productafname per jaar gedeeld door 5.

²¹ 5-11: 7 jaar, gelijk aan noot 20. Maar dan gedeeld door 7.

²² 12-18: 7 jaar, gelijk aan noot 20. Maar dan gedeeld door 7.

²³ 12-18: 7 jaar, gelijk aan noot 20. Maar dan gedeeld door 7.

²⁴ 12-18: 7 jaar, gelijk aan noot 20. Maar dan gedeeld door 7.

²⁵ Re-design en realisatie nieuwe portal € 6.820 exclusief BTW (inclusief nieuwe functies en declaratiemogelijkheid).

²⁶ Communicatieondersteuning en uitbreiding helpdesk (beheer webshop - aanbieders, producten En puntenoverdracht, online vindbaarheid, ontwikkelen van nieuwe communicatiemiddelen, social media campagnes en de (digitale) nieuwsbrief) € 22.000 (hierin is een stelpost van € 5.000 opgenomen voor out-of-pocket kosten drukwerk, Adwords, enz).

Reserveren voor algemene voorzien- ingen		€ 9.000,-
p.m.		€ 363,-
Totaal		145.763

BIJLAGE 1: KINDEREN DIE IN MONTFERLAND IN ARMOEDE LEVEN

Jongeren in armoede

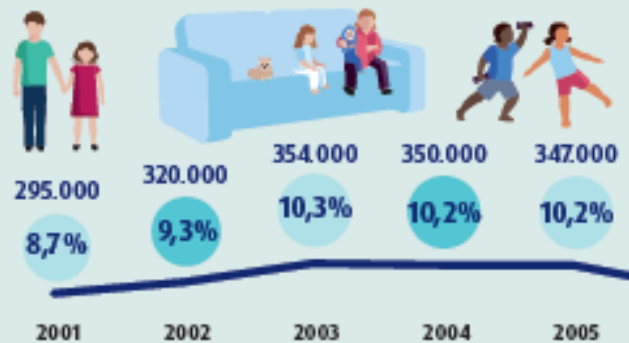
In Montferland wonen 6.468 jongeren in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar. De verdeling is als volgt (peildatum 1 januari 2017):

Leeftijd	Aantal	Aantal kinderen die in armoede leven (schatting)
Tot met 4 jaar	1.117 kinderen	Circa 90 kinderen
5 tot en met 11 jaar	2.235 kinderen	Circa 170 kinderen
12 tot en met 18 jaar	3.116 kinderen	Circa 240 kinderen

Hiervan leven er 505 kinderen bij gezinnen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Een op de acht (1:8) kinderen wonen in een gezin met een laag inkomen. Het aantal is lager dan de verhouding die landelijk wordt gehanteerd: 1: 9. Van de naar schatting 505 kinderen die in armoede leven zijn er 358 bij de gemeente bekend vanuit Meedoen in Montferland.

Een op de negen kinderen leeft

In 2014 leefden in Nederland 378 duizend kinderen in armoede. Criterium is dat zij in een huishouden leven dat een besteedbaar inkomen heeft onder de grens van 'niet veel, maar toereikend'. *

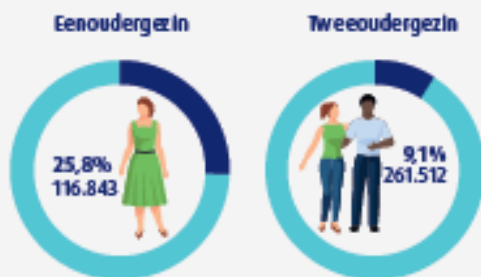

* Het niet-veel-maar-toereikendbudget omvat de minimale uitgaven aan voedsel, kleding, wonen en sociale participatie, zoals die zijn berekend door het Nibud.

Welke kinderen leven in armoede?

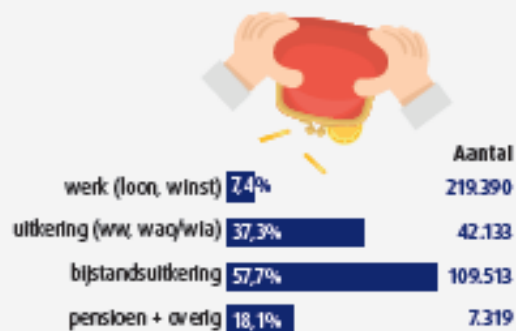
KINDEREN UIT EENOUDERGEZINNEN

Kinderen uit eenoudergezinnen hebben meer kans op armoede dan kinderen die bij twee ouders wonen. Hoe meer kinderen er zijn, hoe meer kans er is op armoede.

KINDEREN VAN OUDERS MET EEN UITKERING

De bron van inkomsten in het huishouden heeft ook invloed op de kans op armoede bij kinderen.

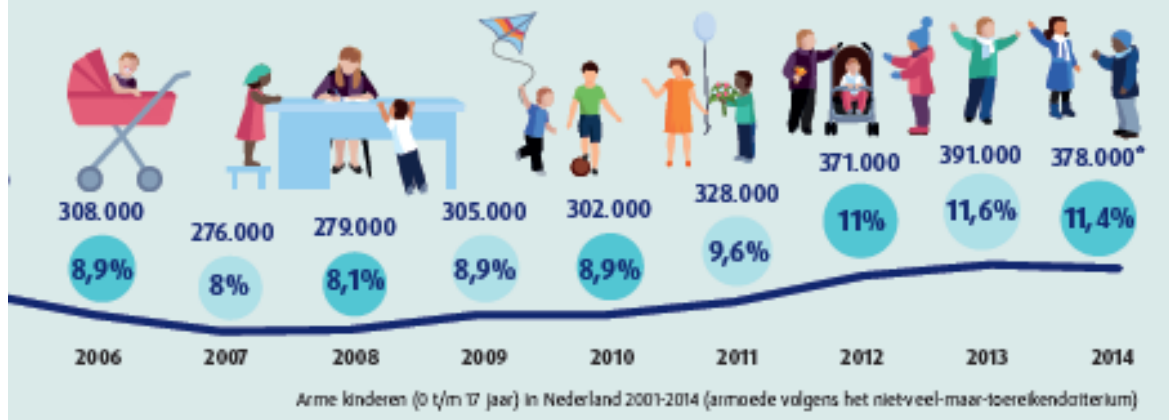
GROOTSTE GROEP ARME KINDEREN HEEFT WERKENDE OUDERS

Hoewel er - in procenten bezien - weinig armoede is onder kinderen met werkende ouders, is het beeld anders wanneer we kijken naar de absolute cijfers.

Percentages geven het aandeel kinderen in armoede weer binnen een specifieke risicogroep; de absolute aantallen zijn gebaseerd op het totaal aantal kinderen in armoede (378.000). BRON: CBS (IPO'01-'14) bewerking SCP (voorlopige cijfers)

in armoede

HOE ONTSTAAT ARMOEDE?

	Microniveau (Individueel)	Mesoniveau (Instanties en groepen)	Macroniveau (samenleving)
Interne oorzaken	Persoonlijk gedrag: ontbreken van vaardigheden, motivatie of zelfvertrouwen, schaamte	Gebrekkige structuur of disfunctioneren van instanties: bureaucratie, ontoegankelijke regelingen	Maatschappelijke ordening: ongelijke inkomens- en vermogensverdeling
Externe oorzaken	Persoonlijke gebeurtenissen: ziekte, ongeval, baanverlies, echtscheiding, gezinsuitbreiding	Institutionele stigma's: vooroordelen door instanties, media	Economische, maatschappelijke en demografische ontwikkelingen: economische crisis, conjunctuur, robotisering, migratie

WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN ARMOEDE VOOR KINDEREN?

<p>Kortetermijneffecten Armoede leidt tot minder welbevinden en meer sociale uitsluiting</p>	<p>Effecten op de middellange termijn Slechtere schoolprestaties en probleemgedrag</p>	<p>Langetermijneffecten Een verhoogde kans op armoede en sociale uitsluiting als volwassene</p>
---	---	--

BIJLAGE 3: SCHEMA OVERZICHT 2017

Onderstaand overzicht geeft het gemeentelijk aanbod per leeftijdscategorie weer per 2017.

leeftijdscategorie	Aanbod
0-4 jaar	Bijzondere bijstand (kinderopvang, babyuitzet, individueel maatwerk bij bijzondere kosten)
	Speel-o-theek
	Meedoen in Montferland (500 punten)
	Identiteitsbewijs kinderen tot 18 jaar
Basis school	Bijzondere bijstand (individueel maatwerk bij bijzondere kosten)
	Speel-o-theek
	Meedoen in Montferland (500 punten)
	Tegemoetkoming schoolkosten (€ 100,-)
	Educatief tijdschrift (Bobo, Okki, Wild van Freek of National Geographic Junior)
	Schoolreisje (maximaal € 100,-)
	Huiswerkbegeleiding/bijles
	Identiteitsbewijs kinderen tot 18 jaar
Voortgezet onderwijs	Bijzondere bijstand (reiskosten, individueel maatwerk bij bijzondere kosten)
	Meedoen in Montferland (500 punten)
	Schoolreisje declaratiebasis (maximaal € 500,-)
	Tegemoetkoming schoolkosten (€ 175,-)
	Tegemoetkoming tweedehands fiets (€ 250,-)
	Notebook kind die naar het voortgezet onderwijs gaat (tablet mogelijk in plaats van notebook)
	Huiswerkbegeleiding/bijles
	Identiteitsbewijs kinderen tot 18 jaar